

Dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča pobrali nagrade na 18. srednješolskem natečaju za najboljši haiku

Haiku je japonska pesniška oblika, ki obsega sedemnajst zlogov. Prvi in tretji verz imata po pet zlogov, drugi sedem.

Haiku izredno zgoščeno prikazuje trenutek iz narave, ki se povezuje z dogajanjem v človekovi notranjosti. Prvi verz idealnega haikuja ponazarja osnovno podobo, ozračje, čustva oziroma misli; ta podoba se včasih logično, včasih presenetljivo dopolni z zadnjim verzom, v osrednjem verzumu pa je izraženo tisto, kar sproži, privede do take dopolnitve.

Haiku danes velja za najbolj razširjeno pesniško obliko na svetu. Kot kaže, je njena kratka forma, po drugi strani pa filozofska, intuitivna, globoka vsebina, idealna duhovna hrana za sodobnega človeka, ki marsikdaj nima časa opaziti sebe, svojih resničnih potreb, drugih.

Tudi letos so se dijaki naše šole v enostavni obliki, a v jeziku velikih pesnikov, predstavili s svojimi razmišljanji, pričakovanji, izzivi, upi in strahovi. Kako pust bi bil svet brez besed! Zavedanje, da moremo s tem darom osmisliti, oplemenititi in celo polepšati naš vsakdan.

Nas se tudi vas nagrajeni verzi dotaknejo, vas napolnijo z začudenjem in dosežejo, da se nalezete mladostne igrivosti.

Izbrani haikui v slovenščini:

Škornji v blatu

Vlak je odpeljal nazaj

Solza na oknu.

(Živa Kramar)

Jezero modro

Tišina je postala

Nevihta prišla.

(Alex Perko Plavec)

Hrana pomembna
Voda še bolj pomembna
Mene že ni več.

(Tin Gošnik)

Zima je prišla
Otroci se sankajo
Jaz jem piškote.

(Evelin Nose)

Gnilo banano
olupim in doživim
nore okuse.

(Brina Dolores Omahen)

Rada te imam,
beseda veliko pove,
a lagala sem.

(Nadja Planinšek)

Klavir igra naglas,
svetloba se spremeni,
mavrična tišina.

(Neža Okorn)

Roža ovenela
ona je odšla
ostal sem sam.

(Marko Posavec)

Zunaj je
zelo lep sončen da in
bova plesala.

(Karin Piškur)

Bledo gledam zvezde
nebo je temno, oblačno
glej! Utrinke z neba.

(Rok Berglez)

Vrana na veji,
Mama na stolu sedi,
Kot oče včeraj.

(Brina Dolores Omahen)

Sam sredi noči,
čakam, da bo ura tri,
čeprav se mi spi.

(Anja Hernec)

Bil si tam, z
Iskrico v očeh, zdaj,
Le tvoje telo.

(Nika Kaurin)

Nagrajen haiku v angleščini:

**Watching the same moon
from different windows –
the same thing on our minds.**

(Sara Verbič)

Luna, ta zvesta spremljevalka Zemlje, je pogost navdih za mnoge (haiku) pesnike po vsem svetu in motiv njihovih verzov. Njena pojava na nebu in njene stalne mene so že od nekdaj pomembno kulturno vplivale na jezik, koledar, umetnost in mitologijo. Tudi mesečina, ki jo meče na Zemljo, ustvarja lirično vzdušje. V pričujočem haikuju je luna navidezno združila dve okni (ne glede na njuno oddaljenost), zrenje v luno je v eno povežalo dve bitji in njune misli oziroma želje v sočasju bivanja. Avtorica nam ne pove, katera je skupna misel obeh, a bralec lahko domneva, da gre za ljubezensko navezo.

Nagrajeni haikui v španščini:

**La piedra cae
pero crea las ondas
que continúan.**

(Martina Bošnjakovič)

Kamen pade / ampak ustvari valove, /
ki se nadaljujejo

*Padec ima posledice. Odmeva, razburka,
valovi... Otopelost, topost kamna z
udarcem požgečka vodno gladino, da se
krožno nasmeje.*

**Un poco de ti.
Habitación vacía.
Puerta cerrada.**

(Živa Kramar)

Malo tebe. / Prazna soba. / Zaprta
vrata.

*Skrivnostni verzi, ki nam dopuščajo kar
nekaj ugibanj. Kdo je za temi vrati?
Pesnica? Nekdo drug? Je notri le še malo
te osebe, ali pa je ta malo nekaj, kar
zadostuje, da je svet lepši?*

**Los vientos de sur
es un grito de los dioses
muerte de la luz.**

(Iza Sekirnik)

Južni vetrovi / to je krik bogov, / smrt
svetlobe.

*Pobesnelost narave, božja jeza, huda
ura... Vse to je prisotno v tej strašni sliki.*

**El océano,
Suave viento, la isla,
Cerca de la paz.**

(Saša Zavodnik)

Ocean, / nežen veter, otok, / blizu
morja.

*Locus amoenus, idiličen kraj, kjer naj bi
človek našel počitek, predvsem za svoj
um. Večna stalnica, ki je v sodobnem
svetu še bolj pričakovana, razumljiva,
zaželena.*

Izbran haiku v nemščini:

Dort ist ein Apfel,

Das Kind hat keinen Apfel,

Utti hat kein Geld.

(Klemen Grčman)

Tam je jabolko, / otrok nima jabolka, / mati nima denarja.

Vsem nagrajencem iskrene čestitke in veliko pesniškega duha še naprej!

Maja Zajc Kalar, prof.

Mojca Saje Kušar, prof.

mentorici nagrajenih haikujev